

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, preime i najbliža pošta predbrojnika.

Tako list na vrijeme ne primi, nego to javi odpravnicu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga svo pokvari.“. Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, ne podpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, na godinu 11 K za seljake, 3 K za pol. godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utražuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalaze se u „Tiskari J. Krmptić i dr.“ (Via Sissano), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplata.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Josip Hain. — U nakladi tiskare J. Krmptić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Mir sklopljen!

Dne 1. t. mj. donio nam je iz Londona brojav sljedeće vijesti, što su tako stigle iz južne Afrike od vrhovnoga zapovjednika engleske vojske lorda Kitchenera: „Zapismik, koji sadržan uvjete za predaju Bura podpiran je jučer (dne 30. maja) posljedje podne u 5¹/₂ sati od sviju burških odaslanika, guvernera Milnera i mene“.

Londonsko občinstvo primilo je vijest o sklopljenom miru u južnoj Africi s velikim oduševljenjem. Pred gradskom vijećnicom „Mansion-house“ izvičšen je bijeli oglas crvenim napisom, da je mir sklopljen. Gradski načelnik „Lord major“ došao je na balkon, otkuda je progovorio občinstvu“.

Svi rani listovi pozdravljaju sa zadovoljstvom sklopljeni mir. Mnogobrojno občinstvo obilazi ključne ulicama. U svih crkvah zvonovi zvone“.

Mir je dakle konačno ulanačen između junackih Bura i Engleza na sveobuh radost svega prosvietljenog svijeta, na zadovoljstvo čitavog čovječanstva.

Glavni promicatelj utanačenog mira bio je sam engleski kralj Edvard VII. Za njega je ho poznato kako se je već davno izrazio, da je njegova vruča želja da se utanači mir sa Buri i da bude vladau podpirani mir u prostranom njegovom kraljevstvu i carstvu onoga dana, kad se bude ov imao okruniti sjajnom krunom svojih slavni djedova. Toj vrućoj želji kraljevoj nemoguše se oglašiti ni oni između engleskih ministara, koji su najtvrdokornije zagovarali — rat do kraja — ili posvemašnje uništenje mukotrpnog stanovništva dvaju južno-afričkih republika.

Nakon posljednje krvave bitke, u kojoj bijaše zarobljen engleski general Methuen, koga pustiše kasnije Buri velikodušno na slobodu, stalo se je još živahnije raditi oko utanačenja mira između ratujućih naroda. Englezka posla jednoga od svojih ponajboljih državnika u južnu Afriku, da ugovara sa burškim vojđami. Ugovori ti trajali su dulje vremena. U Pretoriji sastale se burški odaslanici sa engleskim zapovjednicima, da utanače uvjete mira. S jedne i s druge strane bilo je bez dvojbe vladati velikih poteškoća, jer su Buri prvobitno zahtjevali državnu neodvisnost, dočim su Englezi tražili u njih bezuvjetno položenje oružja. Te poteškoće svladane su konačno častno po obje stranke.

Službeno proglašenje mira vršilo se u Londonu neobično svečanim načinom.

U engleskom parlamentu vladala je dne 2. o. mj. takovo razpoloženje, kakvo se tamo vidja jedino u izvanrednih prigodah. Sva zastupnička mjesta bijahu zaposjednuta. Na galerijah članovi diplomacije, državni odličnjaci i najvidjeniji građani. Ministri rata, kolonijali i financijah bijahu oduševljeno pozdravljeni čim stupe u dvoranu parlamenta.

Za obće napetosti pročita ministar financijah Balfour uvjete mira, koji se sastojše od četirih članaka, i to:

Čl. I. Buri, koji se nalaze na bojištu, polazu odmah oružje te predaju sve to-

pove, ostalo oružje i ratno strijelivo, koje posjeduju i koje se nalazi pod njihovim nadzorom. Oni odustaju od daljnog otpora proti vladi kralja Edvarda VII., koga priznaju svojim zakonitim vladarom.

Čl. II. Svi Buri, koji se nalaze na bojištu izvan granicah Transvaala i kolonije Oranije, kao što i svi ratni zarobljenici, koji se nalaze sada izvan južne Afrike, budu li izjavili, da primaju uvjete podanikah kralja Edvarda, biti će dovedeni u domovinu odmah čim se pronadje i osjegura sredstva za prenos i za prehranu.

Čl. III. Buri, koji se predadu i koji se povrate u domovinu, neće biti lišeni ni osobne slobode ni njihovog vlasništva.

Čl. IV. Proti Burom, koji se predadu i koji se vrate u domovinu, neće se postupati ni civilnim i sudbenim putem za djela, koja stvoje u savezu sa ratom. Ova se u ostalom klauzula neproteže na nekoga čjela, postupna običajem rata, radi kojih će se postupati pred vojnim sudištem odmah čim prestane neprijateljstvo.

Nakon toga pročita se isti ministar i drugi spis sljedećeg sadržaja: Holandski jezik (jezik Bura) podučavali će se u javnih školah Transvaala i kolonije Oranije gdje god budu to roditelji zahtjevali; poraba ovog jezika biti će dozvoljena na sudovih, bude li to potrebno i uspješno za pravosudnu upravu.

Puške moći će posjedovati u Transvaalu i u koloniji Oranije one osobe, koje ih budu trebale za svoju sigurnost, samo ako dobiju za to zakonitu dozvolu.

Vojna uprava biti će zamjenjena čim prije bude moguće civilnom upravom; čim bude prije moguće uesti će se institucija zastupstvah, koja će pripraviti zemlju u autonomnu upravu.

Za troškove rata neće se upeljati posebni porez zemljarine u Transvaalu i u koloniji Oranije. Čim bude stanje dopustalo, imenovati će se u svakom kotaru odbor, kojemu će predsjedati jedan činovnik, i u kojem će biti zastupani stanovnici kotara; zadaća ovomu odboru biti će ta, da pomogne Burom stupiti u posjed njihovog vlasništva i da proskribi za hranu, stan, sjeme i za druge potrebite im stvari a da uzomogu vršiti redovito zanimanje oni, koji si nebi mogli sami to priskrbiti.

Englezka će vlada dati na raspodjelu tim odborom 3.000.000 sterlina, te će dozvoliti, da sve izdane zadužnice polag zakona I. od godine 1900. u južnoj Africi, kao što i dokaznice o primitku, izdane od častnikah ili inače po višoj zapovijedi, budu predane pravnomu odboru, koju će vlada imenovati.

Ovo su poglavite točke ugovora, sklopljenog između odaslanika burških vojskovođa i između zastupnika engleske vlade.

Na ostale potankosti utanačenog mira vratiti ćemo se prvom zgodom, a ovdje spominjemo još, da je kralj Edvard izdao proglas na engleski narod, u kojem kaže među ostalim, da ga je vijest o prekinuću neprijateljstva veoma zadovoljila i da se on čvrsto nada, da će se do mala uzpostaviti blagostanje u onih dvih novih

državah. On se nadalje nada takodjer, da će biti liplom slogom između obiju naroda, zajedničko njihovo djelo, upravljeno k pridignuću dvaju država k novom procvatu, najboljim uspjehom okrunjeno.

Resolucije

što jih je postavio zastupnik Vjekoslav Spinčić kod razprave proračuna ministarstva pravosudja dne 22. maja 1902.

Donašamo eto u cjelosti resolucije, što jih je postavio zastupnik Spinčić kod ovogodišnjega proračuna ministarstva pravosudja. U stenografskom protokolu tiskane su samo resolucije, bez obrazloženja, koje je njekim predstavljeno. Svakako će odnosi izvjestitelj u proračunskom odboru, komu su resolucije izručene, dobiti odobro obrazloženja. Mi jih donasamo u cjelosti, kako smo jih dobili od gospodina zastupnika dobiti. On jih je sastavio, kako je sam rekao, po raznih već prvanjih godina po dru. Laginji i njemu postavljenih resolucijah i interpelacijah. Smatrao je potrebitim obnoviti jih, da ne prodju u zaborav, pošto se već pet godina nije razpravljao proračun. Njeki je popunio, a njeki i na novo postavio. U svih skupa sadržano je tako rekuć sve, što imademo po zakonih i naredbah pravo zahtjevati od sudbene uprave.

Za porabu hrvatskoga i slovenskoga jezika kod c. kr. sudova u Istri i Trstu.

Pošto je poraba slovenskoga i hrvatskoga jezika, kao pokrajinskih jezika, kod sudbenih oblasti u Trstu i Istri za cieli obseg obćenja sa strankami u civilnih i kaznenih načelno u zakonu pripoznata; pošto pojedini činovnici čine slovenskim i hrvatskim strankam kod porabe njihovoga jezika poteškoća, i jezik stranka nerabe, kao što to među ostalim dokazuju slučajevi navedeni u interpelacijah Spinčić, odnosno Spinčić, dr. Laginja i drugovi od 16. maja 1900., nadalje slučajevi navedeni u interpelacijah prvoinovanoga i drugova od 25. novembra 1901. i 23. aprila 1902., i pošto se s rečenim strankami u istinu takodjer samo u talijanskom jeziku, eventualno pemoću tumača, uređuje i eventualno, kao što je to pobliže certano u interpelaciji Spinčić i drugova od 26. marča 1901.;

pošto se još uvijek namješta sudbene i kancelarijske činovnike, koji nepoznaju jezika pučanstva;

i pošto je i takovih činovnika, koji u svojih molbah za namještaj tvrde da znadu slovenski odnosno hrvatski jezik, pak ga u praksi nerabe, bud da ga neznadu bud neće d: ga znadu;

poziva se c. kr. vladu:

1. da dađe stroge naloge, da bude poraba slovenskoga i hrvatskoga jezika kod sudbenih oblasti u Trstu i Istri za cieli obseg saobraćaja sa strankami u civilnim i kaznenim stvarim ne samo načelno priznata, nego da se takodjer provadjaju odnosi zakoni i odredbe;

2. da najstrože postupa proti onim činovnikom, koji se o te zakone i odredbe ogriješuju;

3. da samo takove sudbene i kancelarijske činovnike kod sudova u Istri i Istri namješta, koji poznadu jezik, odnosno jezike govorene u odnosnih sudbenih područjih;

4. da bezobzirno postupa proti svim onim, koji u svojih molbah za namještaj tvrde da znadu slovenski ili hrvatski jezik ili u obće pokrajinske jezike, a koji pak tih jezika u službi ili nemogu ili neće rabiti.

Za uredjenje porotnih sudova.

Pošto se kod porotnih sudija u Trstu i Rovinju skoro redovito događja, da porotnici, određeni za razprave parnica slovenskih odnosno hrvatskih stranaka nepoznaju slovenskog hrvatskoga jezika, i pošto se pri tom rabe tumači; u svrhu da se odpomogne velikim zlom, neprikladim i nepravednostim, koje iz toga slijede;

i u svrhu, da se obzirom na slovensku odnosno hrvatsku narodnost u Trstu i Istri konačno jednom oživotvori načelo ravnopravnosti, izrečeno u članku 19. temeljnoga državnoga zakona od 21. decembra 1867. D. Z. L. br. 142, i načela neposrednosti i uestmenosti postupka provedena u obstojećem kaznenom parničkom redu:

poziva se c. kr. vlada:

1. bud da se kod sastava godišnjih listina porotnika kod sudbenih dvorova u Trstu i Rovinju uzme nuždan obzir na znanje slovenskoga odnosno hrvatskoga jezika sa strane osoba, koje su inače sposobne za tu službu;

2. bud da uz promjenu zakona 23. maja 1873. D. Z. L. br. 121., sastav porotnih sudova po narodnosti uzsljedi.

Za slovenske odnosno hrvatske napise i pečate kod sudbenih ureda u Trstu i Istri.

Poziva se c. kr. vlada, da u svrhu provedenja jezikovne ravnopravnosti i čuvanja državne autoritete, dađe: 1. postaviti čim prije uz talijanske takodjer slovenske odnosno hrvatske napise na sudbenih uredih u Trstu i Istri svuda tamo gdje jih još nije; 2. providiti službene pečate onih sudova tih dviju krakovina takodjer sa napisu u slovenskom odnosno hrvatskom jeziku.

Za prenos okružnoga suda iz Rovinja u Pulu.

Poziva se c. kr. vlada, da pitanje prenosa c. kr. okružnoga suda iz Rovinja u Pulu, već prije više godina polaknuto i razpravljeno, ugodno i primjereno svestranim zahtjevom riješi.

Za ustanovljenje okružnoga suda u Voloskom-Opatiji.

Obzirom na preveliku udaljenost sudbenih kotara (cieloga Voloskoga i diela Podgradskoga), političkih kotara Volosko i Lošinj, koli od Trsta toli od Rovinja; na poteškoće odnosnih putovanja; i s tim sdručene troškove i gubitak vremena;

Fr. Bravo, to i ja želim!

Fr. Tako su dali manji župani komunistki pečati.

Jur. Vaj si ih zlodej.

Fr. Ma ter da su palju zgubili.

Jur. Namor su, ma sejeno će njim još dat njih albukat rog za sveću.

Fr. Onda bi jih maritalo privezat za jasla i hitit pest travi.

Pogled po Primorju.

Puljski kotar:

Krzmanje zidara u Pulj. Pred nekoliko mjeseci pogodilo se zidarski pomoćnici sa gospodarima glede poboljšanje plaće. Te pogodbe držaše se nekoli poduzetnici kratko vrijeme. Među posljednjima jeste i onaj, koji zida pokriveni trg na trgu Verdi (ex Opasich). Taj gospodin uzkratio je neki doplatk zidarom i radi toga ustaviše posao: svi u njegovom poduzeću radnici zidari. K. istim se pridružiše koji zidari toli klesari i ostalih poduzetnika bez obzira na to, da li su bili ili ne okrajani u svojim pravima tako, da danas krzmanju svi zidari i klesari u Pulj. Politička oblast trudi se, da se postigne sporazumjenje, nu dok ovo pišemo, do takoroga nije još došlo.

Orangutani. Nemojte misliti, postovani čitaoci, da se to blago nalazi u Pulji, možda na uredništvu lista „Il Proletario“: ta slovački Madjaro-Talijan Domokos nije baš sličan orangutanu, kao ni sila Čozota, što ovamo dolazi na svojim hrugocima. Nego ipak „Il Proletario“ imade prvi i jedini čast, da je u Istri odkrio te četveroručne životinje: nazvao je naime tim naslovom krstenu čeljad, ni krive ni dužne Macedonce, koji su pod komandom došli raditi na Štalije. To je valjda nova nauka puljskih socijalista, da onako prostaci i nečovječno vriedjaju ljude, koji idu truhovima za krahom i kojih narovani obrazi pokazuju samo patnje i nevolje što im bija. Jadrnih li naših radnika u Pulji, komu su došli u ruke!

Naši ljudi iz sela na Puljstini tuza nam se na odnošaje, koji vladaju na ovdješnjem sudu u pogledu obćenja sudaca sa strankama. Pred malo vremena tužile su nam se njeke Premanturke, da su imale posla kod pupilskega sudca, a taj da nerazumi ni niti rječih hrvatski pa se mora uteći tumačenju kojeg sudbenog slugu ili dnevnjara. Istotako su nam se potužili neki Litnjanci, da ih sudac na kaznenoj razpravi nije razumio te je morao prizvati tumača.

Ovakvim nepodobstipam potreba komentara: ali poživjemo višu oblast, da tomu prisikoci, jer nije pravo da nam u našoj kući sude ljudi koji nas nerazumiju. Čast i poštenje mladog gospodina sudcima: ali i oni sami će u sebi priznati, da to ne ide tako napried.

Ta, za miloga Boga, već car Franjo I. naredjivase odlukama iz god. 1818 i 1827, da nesmiju biti namješteni činovnici, koji nepoznavaju zemaljskih jezika, a prvi istarski sabor izrazio je vladji želju, da bi njezini činovnici u Istri imali poznavati oha zemaljska jezika.

Iz Alture nam javlja prijatelj, da se je tamo ove godine posjeklo sumu občinsku „Lužan“, a to pod upravom puljske podestarije. Tu sumu se sječe svakih 7-8 godina, ali do sada nije se znalo, što daje ni što nosi u občinsku kasu Altursku. Ove godine se je litjelo s računima na vidjelo i komisario forestal Racina, ex tajnik i ex-Hrvat, javio je u „Tribun“ (u kojem inače piše i znanstvene članke „sulla planika“), da je na dva puta izvađeno 1249 paši drvi. Ali Valturici su našli, da je moralo biti toga mnogo više, barem još 250 paši, a to bi bilo preko jedne tisuće kruna. Oha, koja je to igra?

Podpora Marčani. Upravnomu vieću u Marčani osjegurana bijaše iz zemaljske zaklade podpora od 1000 kruna za dogradnju ceste napram Mandaluskoj dolini. Podporu će dobiti pošto se bude zemaljski mjernik osvjedočio, da je posve u redu dogradnja ona cesta.

Iz Filipanštine nam pišu: Slavnomu občinstvu se daje na znanje, da će biti ljetošnji Vidov-samanj blizu sela Divišci u ponedjeljak — prvi dan — pred Vidovom, t. j. na 9. junija-pomajaja, što se p. n. občinstvu daje ovim na znanje.

Pazinski kotar:

Občinsko glavarstvo u Pazinu raspisuje mjesto prvog občinskog liečnika i mjesto kanceliste. Upozorujemo na dotične objave, koje došasmo na drugom kraju lista.

Iz Karpana nam pišu: Ravateljstvo rudokopa, uvažujući valjda svoju krivnju, dozvolilo je 6000 kruna za podporu radnika, koji su uposleni u rudokopih.

Porečki kotar:

Zemaljska podpora. Zemaljski odbor u Poreču osjegurao je občini Motovun podporu iz zemaljske blagajne u iznosu od 1000 kruna za gradnju ceste Sv. Ivan Šterna—Motovun; podporu će dobiti na dva put; polovicu kad bude pol radnje gotovo, a drugu polovicu po dovršenoj radnji.

Obilježna molba. Občinsko glavarstvo u Vrsaru zamolilo je zemaljski odbor u Poreču za potvrdu zaključka občinskoga zastupstva, kojim se je glavarstvo opunomoćilo, da sklopi zajam od 14.000 kruna za gradnju pučke škole u Sv. Lovreču Pazevaljkom.

Iz Motovunске občine pišu nam: U Vašem cienjenom listu preporučate punim pravom, da se svi služimo žigicama naše plemenite „Družbe“. I te preporuke morao bi se držati svatko, koji znađe koliko je već dobra učinila ta Družba našem zapuštenomu puku tužne naše Istre. Od trgovaca u Motovunu zahtjevaju bismo badava, da razprodaju naše žigice, ali imademo svakako pravo, da to zahtjevamo od naših trgovaca i u prodajah duhana. U ovoj občini imade takovih prodaja, pak čes teško naći kod njih naših žigica. Imena tih prodaja nećemo za sada spominjati, ali ako se nepopravo i ako nenabave naših žigica, javiti ćemo imena njihova putem Vašeg lista. Imade na žalost i naših svećenika, i crkavu, koje nerabe „Družbine“ žigice, što se mora javno pokuditi. Tuj nemože biti nikakve izprike, da su možda draže ili lošije od drugih — jer kad bi to i bilo, što nije — nebi se na takvu malenkost imao osvjati nitko, koji se čuti i nazivlje rodoljubom. Naše kuće ni gospodske ni kmetske, naše crkve ni u gradu ni na selu nebi smjele biti bez „Družbinih“ žigica, a onaj koji ih nerabi, neima prava nazivati se krasnim nazivom rodoljuba.

Iz Kaldira pišu nam: Ponajprije naša zahvala i naše priznanje junackim našim Vabrežanom, koji nisu pošli na lepak popu Fuliju, kao što mu bijasmo pošli jednom u Kaldiru. Mi smo ovdje spocetka vjerovali svemu, kad što da je evandjelje ono, što nam je kazivao. Prepoznali smo ga, ali prekasno.

On nam je govorio na sv. altar, da oni svećenici, koji nerade kano i on, da nisu pravi svećenici. On da je dobio nalog od prestj. g. biskupa kao što i ostali svećenici biskupije, da se mora uvesti svuda latinštinu kod sv. obreda. Ostali svećenici nisu odmah poslušali, nu on je odmah prvi nedjelja pjevao latinski Epistolu i Evandjelje. On je rekao nadalje, da se ima pjevati ili moliti na procesijah pred Spasovo i na blagdanu sv. Marka latinski i da se nesmije ni litanije pjevati hrvatski. Prve godine pjevao se je latinski litanije kod rečenih procesijah, a druge odmah hrvatski. Dakle druge godine nije više vriedio biskupov nalog ili se je možda

pokajao g. Fulin, što je puku naškodilo, pak se je vratio na starinu. Da mu je biskup dao onaj nalog prve godine, on bi se ga bio stalno i druge držao. Radi toga su mnogi držali i drže danas, da je ono sam izmislio i da nije bio dobio naloga, da onako postupa. Dne 3. maja bila je po starom običaju procesija oko naše podobćine. Po staroj navadi imala se procesija zaustaviti u selu Bertosići jedno pol sata, da se okriepi svećenik i muzevi-pjevači kod našega Antuna Bertose. Nu ove godine čekali su budava na okriepu, jer je kazno Bertosa, da ako je imao g. Fulin pravo okrajiti naša starinska crkvena prava, da je imao on još veće pravo ukiniti starinski običaj, na koji nije bio ničem obvezan. Saznav za tu odluku našeg Bertose, ostao je Fulin pred vratima njegove kuće zasramljen. Nu on toga nije Bertosi zahvario te je ovaj morao u Motovun, gdje je zamolio kanonika Ventina, da bi dopustio, da bi njega i njegovu obitelj u buduće služio g. Grunt iz Novakih. Tako se je i dogodilo, te je g. Grunt služio obitelj g. Bertose preko godinu dana. G. Fulinu nebijase pravo, što je izgubio jednu dobru ovcu, pak je nastojao, da se opet prikupi g. Bertosi, ali mu nije uspjelo. On se je nekom prilikom narugao jednom našem čovjeku, da imamo u Kaldiru popa, koji da ima metar dugu krunicu. Mjesto da ga je kao pravi svećenik radi njegove pobožnosti pohvalio, on ga je htio izvrti rugu. Mi puštamo talijanskim svećenikom ove biskupije neka sude sami jeli to svećeničko postupanje.

Koparski kotar:

Občinski izbori u Miljah. Prošloga mjeseca bijahu izložene izborne liste za izbor zastupstva u občini Milje. Proti tim listom bijaše podneseno 268 reklamacija, većinom od Slovenaca iz pojedinih poreznih občina. Odbor za rješanje tih reklamacija sastao se je prošloga čedna te je prihvatio od predloženih mu reklama 173. dočim ih je 95 odbio. Našim svjestinjim rodoljubom u onoj občini preporučamo, da neostanu kod prvog koraka, da se sada pobrinu i za to, da svi naši obćinari pristupe k izboru i da dodje u novo občinsko zastupstvo što više naših poštenih i neodvisnih muzeva.

Voloski kotar:

Krstić u zatvoru. Iz Voloskoga pišu nam 4. t. mj.: Ako ikada, to se je ovaj put obistinila poznata naša narodna, da Bog neplaća svake subote. Ta subota, ili hojle rekuć crni petak nastupio je konačno i za zloglasnog Krstića, koji je sve do sada mislio, da će mu svaka liš o proći. Evo što je na stvari.

Kod Krstića, dotično kod tete Jambrožije u Matuljih, služila je dulje vremena neka mlada Slovenka, vrio dobro, ali neiskusno djevojče. U onom selu kolao je već opavna glas, da je to djevojče u blagoslovljenom stanju, ili kako kod nas kažu, da je noseća. Taj glas bi reć da je dopro i do znanja oblastim.

Nesretnu služkinju vidjevalo se sve to manje vani, te kažu, da se je nastojalo, svima sredstvi sakriti njezinu sramotu. Na Tjelovo porodi nesretno djevojče muško dite be pomoći babice i liečnika i bez znanja ikojeg od susjeda. Ali neko opazi ipak služkinju vani i opazi na njoj silnu promjenu. Za tu promjenu doznala je i okružnička oblast u Voloskom, koja učini prijavu predpostavljenu oblastim.

U ulorak poslije podne podala se sudbeno liečnička komisija na lice mjesta t. j. u Matulje u takozvanu „Mačju kulu“. Tuj započe odmah iztragu, o kojoj se je doznalo samo kojesta.

Djevojče reć bi da je najprije tajilo, da je dalo život djetetu, a priznav kasnije, to, nehtjede kazati što se dogodilo s djetetom. Komisija pretraži svu kuću i sav vrt oko kuće — ali bez uspjeha. Konačno ipak prizna, da se nalazi diete u zahodu.

Komisija pozove domaće radnike, koji razkopaje zahod, gdje zbija nadju nevino i nesretno djetete, ali razkomadano ili razsječeno na 27 komada. Komisija ostala je na licu mjesta od utorka u 6 sati po podne do sriede u jutro do 4 sata. Oko sakupljanja pojedinih komada dietela izgubilo se mnogo vremena.

U sriedu u jutro odnese komisija mrtve ostatke dietela na Voloko a okružnici odpratiše u zatvor nesretnu služkinju i zloglasnog Krstića. — Puštajuć pravici, da ona izreče pravednu osudu nad krivcem ili nad krivci, nemožemo od manje, a da nepožalimo duboko, što se je dogodilo tako užasno i nečuvni zločin među ta-mošnjim našim dobrim pukom.

Izpraznjeno mjesto. Sluzbeni list primorske vlade donasa razpis natječaja na jedno mjesto sudbenog poslužnika IV. razreda kod kotarskog suda u Podgradu, sa godišnjom plaćom od 800 kruna, sa doplatkom od 160 kruna i sa službenim odjelom te pravom na promaknuće u III. odnosno u II. razred i sa dva petgodišnja doplatka, svaki od 100 kruna. Molbe za to mjesto valja odposlati k. kr. zemaljskomu sudu u Trstu do 23. julija o. g. Od molitelja zahtjeva se poznavanje u govoru i pismu slovenskog i talijanskog jezika.

U poslu električne željeznice Matulje—Opatija—Lorvan. Zemaljski odbor u Poreču pozvao je občinsko glavarstvo u Vepriecu, da predloži ponovno na razpravu občinskom zastupstvu pitanje, tičuće se protujamčevine, koju bi imala ona občina preuzeti zajedno sa obćinama Voloko i Lorvan za jednu trećinu troškova, koje bi imala nositi zemaljska zaklada za gradnju električne željeznice Matulje—Opatija—Lorvan. Ujedno bijahu probčeni gradjevnomu poduzetništvu Jakob Ludwig Münz u Beču uvjeli, stavljeni od občinskih zastupstva u Voloskom i Lorvanu, pod kojimi bi prihvatili protujamčevinu na troškove, koje bi imala nositi zemaljska zaklada kod gradnje rečene željeznice.

Lošinjski kotar:

Talijanska spomenica. Osorskim spletkarom poslo je za rukom sklonuti dobroćudne stanovnike sela sv. Jakova, da podpišu nekakvu spomenicu, u kojoj da prosvjeduju proti zaključku krčkog sinoda u pitanju glagolice i koju da odpremiše kongregaciji svetih obreda u Rimu.

Ova spomenica imala bi podkriepiti glasovitu spomenicu, što ju odposlase talijanaši Malog Lošinja, Osora i Cresa istoj kongregaciji i u istom poslu.

Budu li u Rimu više vjerovali odličnim crkvenim dostojanstvenikom, nego li talijanskim političkim agitatorom, tada će ove spomenice pustiti ono vrijeme, koje su i naše.

Trst.

Imenovanje. Predsjedništvo prizivnoga suda u Trstu imenovalo je sudbenog vjezbenika g. Fr. Vidmara u Trstu sudbenim prislušnikom.

Iz Trsta nam pišu 3. t. mj.: Odavle Vas je neko izvjestio o bolesti našega dra. Rybafa netočno, pak to želimo ovim izpraviti. Taj odlični slovenski rodoljub boluje već preko 20 dana, ali hvata Boga bolest nebijase pogibeljna. On ne boluje na upali pluća već na bronchialnom kataru. Bolest je okrenula odlučno na bolje, te se čvrsto nadamo, da će naš obće ljubljani rodoljub što prije zapustiti krevet.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Trstu priredjuje u nedjelju dne 8. o. mj. u sv. Ivanu vrtinu zabavu sa pjevanjem, glazbom, saljivom igrom itd.

Razne viesti.

Diamantni doktorski jubilej biskupa Strossmayera. Biskup Strossmayer proslavit će 5. augusta o. g. svoj diamantni doktorski jubilej. Biskup Strossmayer pro-

moviran je na čast doktora teologije na bečkom sveučilištu 5. augusta 1842. Po običaju bečkog sveučilišta obnavlja se nakon 50 godina doktorska diploma onim doktorom, koji su se odlikovali na znanstvenom polju. Kako je to odlikovanje prigradom 50-godišnjice doktorata Strossmayerova izostalo, zaključio je bečki akademski senat na predlog teološkoga fakulteta, da biskupu Strossmayeru prigradom njegova dijamantnoga doktorskoga jubileja obnovi doktorsku diplomu.

Novi upravitelj Sušačkog kotara.
Iz hrvatskih novina doznajemo, da je imenovan kotarskim upraviteljem na Sušaku kr. kotarski pristav g. dr. Vinko barun Zmajčić, član poznate rodoljubne obitelji baruna Zmajčića na Rieci. Narod sušačkog kotara pozdravio je iskrenim zadovoljstvom to imenovanje, jer se nada, da će novi upravitelj kao vrlo odličan činovnik i čestit rodoljub popraviti ono, što su njegovi pređasnici zanemarili.

Daj im prst — a oni će ruku!
Poznato je našim čitateljima, kako se zadnjih godina klatare po naših zemljah talijanski agitatori iz kraljevine pod imenom slavni generala, učeni pisaca, odličnih propovjednika, predstavljača, govornika itd. Takvim klatožom bijaše još desetak godina natrag zabranjen ulaz u naše južne pokrajine. Danas mogu slobodno slavni (!?) Garibaldi, D'Anunzio i slični politički agitatori kao rimski triumfatori od grada do grada slavljati i opjevati od iredentističkih listova, društava i osoba. Nije dakle čudo, ako su talijanski sveučilišni djaci u Inomestu došli na „rodoljubnu“ misao, da prirede svečanost na uspomenu onog Garibaldi-a, koji se je borio proti Austriji i koga broji ona među svoje najljube protivnike. Svečanost ta imala je biti dne 31. maja ove god. Urednik poznatog radikalnog lista „Il Popolo“ iz Trenta dr. Battisti, bio je preuzeo zadaću, da proslavi uspomenu Garibaldi-a u svečanom govoru. Sve bijaše pripravljeno za tu „domoljubnu“ svečanost talijanske mladeži iz južnog Tirola, nu u zadnji čas zabrani ju politička oblast.

Proti židovskim odvjetnikom. Gradačka odvjetnička komora zaključila je ovih dana, da više neće upisati u listu odvjetničkih kandidata nijednog židovskog odvjetničkog perovodju. U odvjetničkih krugovih pobudio je ovaj zaključak odvjetničke komore u Gracu veliko zanimanje radi njegovih konačnih posljedica.

Osramoćen bezbožac. Neki moderni gospodičić došao je slučajno u mješovito društvo, u kojem bijaše gospode i seljaka. Kao obično šuplje glave, počeo se i on hvalisati, da se on neboji nikoga i ničesa na svijetu. Zatim upita jednoga seljaka, da li se on Boga boji. Seljak mu odgovori mirno i hladno: „Ja se bojim Boga i onih, koji se Boga neboje, jer su oni kako i sve druge divlje životinje“.

Velike demonstracije radnika i krvoproliće dogodilo se ovog čedna u Lavovu, gdje su bili počeli krmzati zidarski pomoćnici radi poboljšice plaće. Kako javljaju naima, krmzajuć radnici, koji su demonstrativno prolazili gradom, sreli su satniju vojnika, koji su se vraćali sa vježba. Radnici, misleći da vojnici stupaju proti njima, počeo se izrazivati negodovanje i napadati vojnike. Posljednji upotrijebiše oružje i posljedica toga bijaše, da je ostalo na mjestu više mrtvih i do 200 ranjenika. Taj događaj uzbunio je sve stambovičtvo u Lavovu, da je nekoliko dana bila uprava sirača stanovati u tom gradu. Razjarena svjetinjikojima kod sličnih demonstracija igra najveću ulogu, i počela je pljačkati i rušiti što joj je dešlo pod ruku. Naravno, da je redništvo i vojničtvo posredovalo te da se je dogodilo ponovno krvoproliće, koje su prouzročili mađjarski husari na konju. Isti nepoznajuć jezik puk, nerazumijuć ga, bez obzira udarase sabljama i oparase konjima prolaznike. Onaj, tko je šta sličnoga osobno doživio, može se predstaviti uzas takovih čina.

radi toga odobravamo u potpunom smjeru sve ono, za čim ciljaše razni zastupnici u carevinskom vieću, pozivajući vladu i njoj podređene oblasti na odgovornost radi krvavih čina i neudžno postradalih osoba. Pođe li tako dalje, te bude li vojničtvo kod svake malenkosti posredovalo ostrimi nabojima i ubijalo one, koji traže poboljšicu, tada se nesmijsmo čuditi — ako „prijetisuto jače sve to više skače“. — Najnovije viesti kažu, da je u Lavovu mir opet uzpostavljen, jer su poduzetnici poprimili predloge radnika.

Oglas natječaja!

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marča 1874. otvara se ovim natječaj na mjesto

prvog občinskog lječnika u Pazinu.

Za ovo lječničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od K 2000 i putni paušal godišnjih K 400 za polaziti jedan put na tjedan mjesta Lindar, Gračiče i Pican. Tu plaću i paušal vući će lječnik iz občinske blagajne u mjesečnim antecipatnim obrocima. Lječnik će biti dužan lječiti besplatno siromašne občinske bolesnike, i kao zdravstveni referent voditi občinske zdravstveno uredovanje. Za pohode bolesnih siromaka izvan Pazina i za druga osobita občinska poslanstva na-

doknadivati će mu, obična putne troškove.

Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine, a zatim će ostajati valjana samo od godine do godine sve dotle, dok se jedna ili druga stranka neodreće tri mjeseca napried.

Molbe, obložene diplomom sveobćeg lječništva i svjedočbama dokazujućim poznavanje hrvatskoga (slovenskoga) i eventualno talijanskoga jezika, stališ, austrijsko državljanstvo, i drugim eventualnim dokaznicam, imaju biti podnešene podpisanomu do 10. jula 1902.

PAZIN, 2. juna 1902.

Obć. glavar:
Dr. Kurelić.

Prvo slovensko skladište pokućstva

Antona Černigoj

Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Gorici.

Skladišta u Solkanu-Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokućstvo iz prve ruke.

Br. 604

Oglas natječaja!

Usljed zaključka, prihvaćenog od občinskoga zastupstva u sječnici, 21. t. m. otvara se natječaj za občinsku primalju (habicu) za Barban uz godišnju plaću od 140 kruna izplativih iz obsinske blagajne u mjesečnih obrocih.

Natjecateljice za otvoreno mjesto mogu podneti svoje dokumentirane molbenice kod podpisajućega do konca mjeseca lipnja t. g.

Glavarstvo občine

Barban, 26. svibnja 1902.

Naećnik:

Malabotich.

Oglas natječaja.

Otvara se ovim natječaj na mjesto

občinskog kanceliste

sa godišnjom plaćom K 900 izplativom u mjesečnim antecipatnim obrocima.

Molitelji imaju dokazati da su vješti hrvatskom jeziku u govora i pismu, i da se razumiju u občinsko uredovanje, i da su austrijski državljanji, te imaju podnesti svoje molbe podpisanomu do 1. jula 1902.

PAZIN, 2. juna 1902.

Obć. glavar:
Dr. Kurelić.

Sjećajte se narodnih društva!

Kao dobročinstvo

I kao potreba za svaku obitelj pokazuje se svaki dan više uporaba

Kathreiner-Kneippove sladne kave.

Nijedna brižna gospodarica neka ne oklijeva duže, da uvede ovu ugodnu, tečnu i zdravu kavu.

Nema čiče prmjese, ni bolje naknade za zrnatu kavu, gdje je ova lječnički zabranjena.

Kathreiner-Kneippova sladna kava prava je samo u originalnim zamotkama Kneippe. Otvoreno vagana i prodavana ili inače zapakovana sladna kava nije nikada

Kathreinerova.